

**Anlæg af træartsforsøg 1964/65. Holsteinborg skovdistrikt. Ludvigskov afd. 33.
SFF-Anlægsrapport Nr. 138 - Forsøgsnr. 1006**

Bang, C.

Publication date:
1966

Document license:
[Andet](#)

Citation for published version (APA):
Bang, C. (1966). *Anlæg af træartsforsøg 1964/65. Holsteinborg skovdistrikt. Ludvigskov afd. 33. SFF-Anlægsrapport Nr. 138 - Forsøgsnr. 1006.*

STATENS FORSTLIGE FORSØGSVÆSEN

POSTADRESSE: SPRINGFORBI

TELEFON: BELLEVUE 162

Forsøg nr. 1006

Anlægsrapport nr. 138

Anlæg af træartsforsøg 1964/65

Holsteinborg skovdistrikt

Ludvigskov afd. 33

C. Bang

Forsøg nr. 1006
Anlægsrapport nr. 138

Anlæg af træartsforsøg 1964/65
Holsteinborg skovdistrikt
Ludvigskov afd. 33

C. Bang

Til supplerings af de få træartsforsøg her i landet er der i efteråret 1964 og foråret 1965 anlagt et nyt træartsforsøg bestående af 12 gennemgående træarter, udplantet på 13 arealer, 8 i Jylland, 4 på Sjælland og 1 på Lolland, se oversigtskortet side 3.

Formålet med dette nye forsøg er i første række at sammenligne de forskellige træarters vækst i forskellige egne af landet. Såfremt forsøget ved tidspunktet for første udhugning er tilstrækkelig komplet, er det meningen at indlægge faste prøveflader i parcellerne.

Plantematerialet - i videst mulige omfang "standardprovenienser", jfr. DST 1957, side 544 - blev tiltrukket i Egelund planteskole; dog indkøbtes planterne af *Abies grandis* og japansk lærk, samt et mindre parti suppleringsplanter af *Abies nobilis* udefra.

De indgående træarter og provenienser er:

Alm. ædelgran	Viborg F. 329 d
<i>Abies grandis</i>	Comox, Vanc.Isl., B.C.
<i>Abies nobilis</i>	Frijsenborg F. 240 b
Japansk lærk	Boller F. 22
Rødgran	Rye Nørskov F. 300
Sitkagran	Frijsenborg F. 235 c
<i>Pinus contorta</i>	Courtenay, Oyster River, Vanc.Isl., B.C.
Fransk bjergfyr	Ålbæk klitplantage
Douglas	Wedellsborg Kongeskov F. 53 a
<i>Chamaecyparis lawsoniana</i>	Langesø F. 64 b
Eg	Zevenaar, Holland
Bøg	Lundsgård F. 128 a

Forsøget indledtes med såning af de første frøpartier i foråret 1960. I perioden 1962-65 henvendte forsøgsvæsenet sig til ialt 40 skovdistrikter med en forespørgsel, om man var interesseret i at påtage sig værtskabet for forsøget. Trods mange positive svar viste det sig umuligt at nå op på de 15 arealer, som man oprindeligt havde budgetteret.

Som følge af kravet om i parcellerne at have mulighed for at indlægge faste prøveflader til produktionsanalyse tilstræbtes en parcelstørrelse på 0.25 ha, således at det enkelte forsøgsareal blev ca. 3 ha. Da det enkelte forsøgsareal kan opfattes

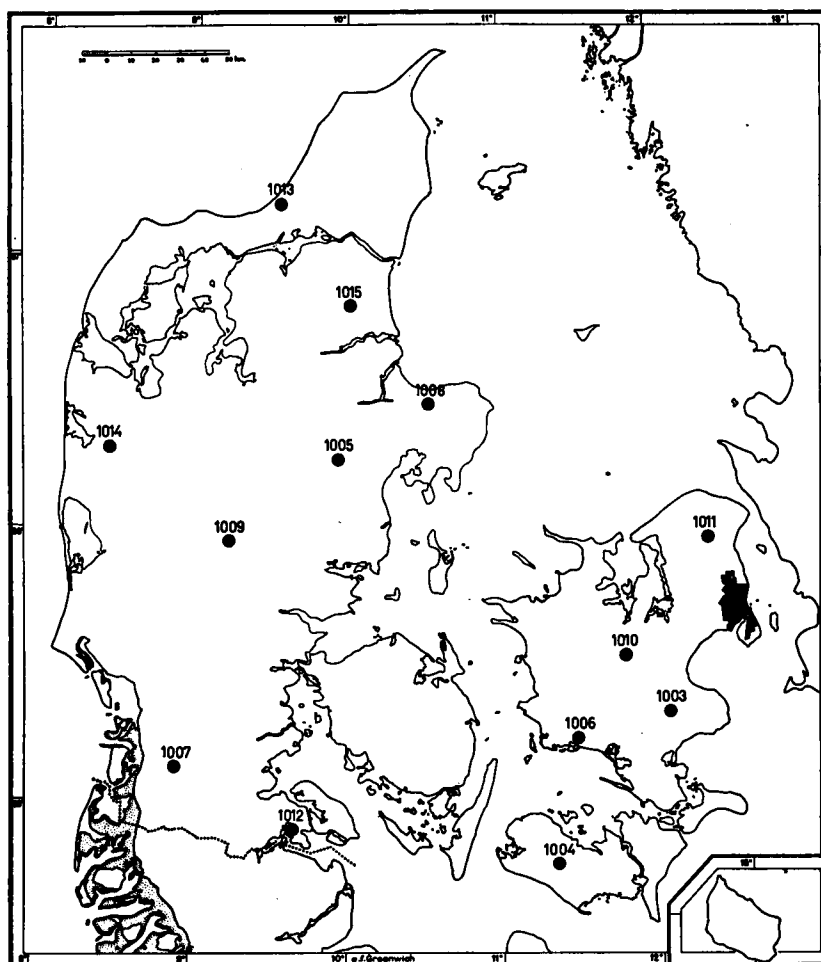
som én blok af forsøget, og der således ingen gentagelsesparceller er i almindelig forstand, må der stilles skærpede krav til arealernes ensartethed i henseende til terræn, jordbund og tidligere benyttelse. Som følge heraf måtte flere af de tilbudte arealer udgå.

Den endelige udvælgelse af arealerne samt den foreløbige parcelindlæggelse foretoges af forstander, dr. E. Holmsgaard.

Planteafstanden er principielt fastsat til 1.3 x 1.3 m for nåletræarterne og 1.3 x 0.65 m for løvtræarterne. Disse afstande har i nogle tilfælde måttet ændres efter de lokale forhold - f.eks. en forkultur plantet på en fra 1.3 m afvigende rækkeafstand - dog således at plantetallene pr. ha, henholdsvis ca. 6.000 og ca. 12.000, er bibeholdt.

Parcelfordelingen er i alle forsøg sket ved lodtrækning, dog med den begrænsning, at træarter uden skærm i visse tilfælde er holdt samlede.

Når anlæg og efterbedring har fundet sted, i samarbejde og efter aftale med forsøgsvæsenet, vil værtsdistrikterne have en udstrakt dispositionsfrihed vedrørende arealernes videre behandling; i princippet kun begrænset af, hvad kravet om god skovdyrkning dikterer, se dog under afsnittet "Aftaler med værtsdistriktet" side 5.

Figur 1. Træartsforsøget 1964/65.

De 13 forsøgsarealer er

1003	Bregentved	1010	Skjoldenæsholm
1004	Christianssæde	1011	Stenholt
1005	Frijsenborg	1012	Sønderborg
1006	Holsteinborg	1013	Tranum
1007	Lindet	1014	Ulborg
1008	Løvenholm	1015	Willestrup
1009	Randbøl		

Forsøgsvæsenet henvendte sig til Holsteinborg skovdistrikt ved skrivelse af 7/5-63 (FFJ nr. 427-1963). Arealet stilledes til rådighed for forsøget ved telefonisk besvarelse heraf. Arealet blev besigtiget og godkendt af dr. E. Holmsgaard den 30/10-63 (målebog nr. 644). En foreløbig opmåling og parcelindlæggelse samt fordelingen af træarter til parceller foretoges den 10/3-65.

Arealet

Ludvigskov afd. 33 er en nordvesthælde med det højeste punkt i det sydøstlige hjørne af parcel 12 (fransk bjergfyr), hvorfra terrænet falder jævnt mod nord og vest. Faldet mod vest er ret kraftigt - inden for forsøgsarealet ca. 3 m - mod nord er faldet kraftigt, ca. 2½ m, til den bøgekulisse (ca. 50 m bred), som halverer afdelingen, derefter svagere, ca. 1 m, til nordkanten, som altså er arealets laveste parti.

Afdelingen har tidligere båret ca. 100-årig bøg, hvoraf som nævnt en kulisse er efterladt. Denne kulisse er planlagt at være fjernet om 15-20 år.

De omgivende afdelinger benyttes på tidspunktet for forsøgsanlægget som følger:

mod nord: afd.10: 84-årig bøg og ær

mod vest: afd.34: 106-årig eg over 17-årig rødgran

- - : afd.35: 106-årig eg over 8-årig Abies nordmanniana

mod syd : afd.25: ca. 30-årig rødgran

- - : afd.26: ca. 100-årig bøg

mod øst : afd.32: ca. 100-årig bøg

Bortset fra de nævnte højdeforskelle samt nogle mindre, fugtige partier i parcel 2 og 12 (bøg og fransk bjergfyr) er der ingen væsentlige forskelle mellem parcellerne.

Kulturforberedelse

Ingen udover udslæbning, respektive brænding, af ris.

Plantning

Planterne ankom med lastbil fra Egelund planteskole den 28/4-65 i god tilstand. Plantningen fandt sted i tiden 28/4 til 7/5 1965 og udførtes som enmandsplantning. Plantemåde: skripning efter spade; planteafstand: 1.3 x 1.3 m for nåletræarterne, 1.3 x 0.65 for løvtræarterne.

Forsøgsvæsenets tilsynsførende under plantningen var forstkand. C. Bang. Notaterne er indført i målebog nr. 1006-1. Dato for og vejrlig under plantningen af de enkelte parceller fremgår af tabellen side 6.

I parcellerne nr. 1, 2, 4, 8 og 9 har distriktet ladet indplante ammer af hvidel i hveranden række på afstand 4 m. Inden for afd. 33 er følgende kantplantninger anlagt samtidig med forsøget:

for nordlige parcelgruppe: mod vest: rødgran/douglas 3:1
mod syd: (op til kulissen) cypres

For sydlige parcelgruppe: mod vest: rødgran/douglas 3:1
 mod syd: alm. ædelgran
 mod øst: thuja (plt. efterår 1965).

Kultur-
udgift

Kørsel med grenknuser, udsløbning/brænding af ris	kr.	1500
Plantning, kr. 11.64/100 plt.	-	2400
Planteværdi	-	4625
1215 hvidel, plantning, kr. 11.64/100	-	141
do værdi	-	304
Rørlægning af grøfter	-	1548
		<hr/>
	Ialt kr.	10.518

Revisioner Den første revision efter plantningen fandt sted 11-12/10 1965 og omfattede arealmåling, måling af planternes højdetilvækst for 1965 samt opgørelse af planteafgangen med henblik på en eventuel efterbedring. Arbejdet udførtes af forstkand. J. Sjolte Jørgensen og C. Bang. Iagttagelserne er indført i målebog nr. 1006-1; resultater findes i tabellen side 6.

Næste revision vil finde sted om ca. 2 år.

Aftaler med

værtsdistriktet Det regelmæssige tilsyn med forsøget påhviler forsøgsvæsenet.

Distriktet underretter hurtigst muligt forsøgsvæsenet om eventuelle alvorlige uregelmæssigheder ved forsøget.

Af hensyn til forsøgets karakter er det ikke muligt at hugge juletræer eller klippe pyntegrønt i forsøget.

Under hensyntagen til kravet om almindelig god skovdyrkning træffer distriktet alene bestemmelse om arten og omfanget af skovdyrkningsmæssige foranstaltninger, således alvanding, rensning (mekanisk eller kemisk) af ukrudt og skrup, samt bekæmpelse af skadelige insekter og svampe. Undtaget fra denne dispositionsfrihed er efterbedringsarbejder, som kun må foretages i samråd med forsøgsvæsenet.

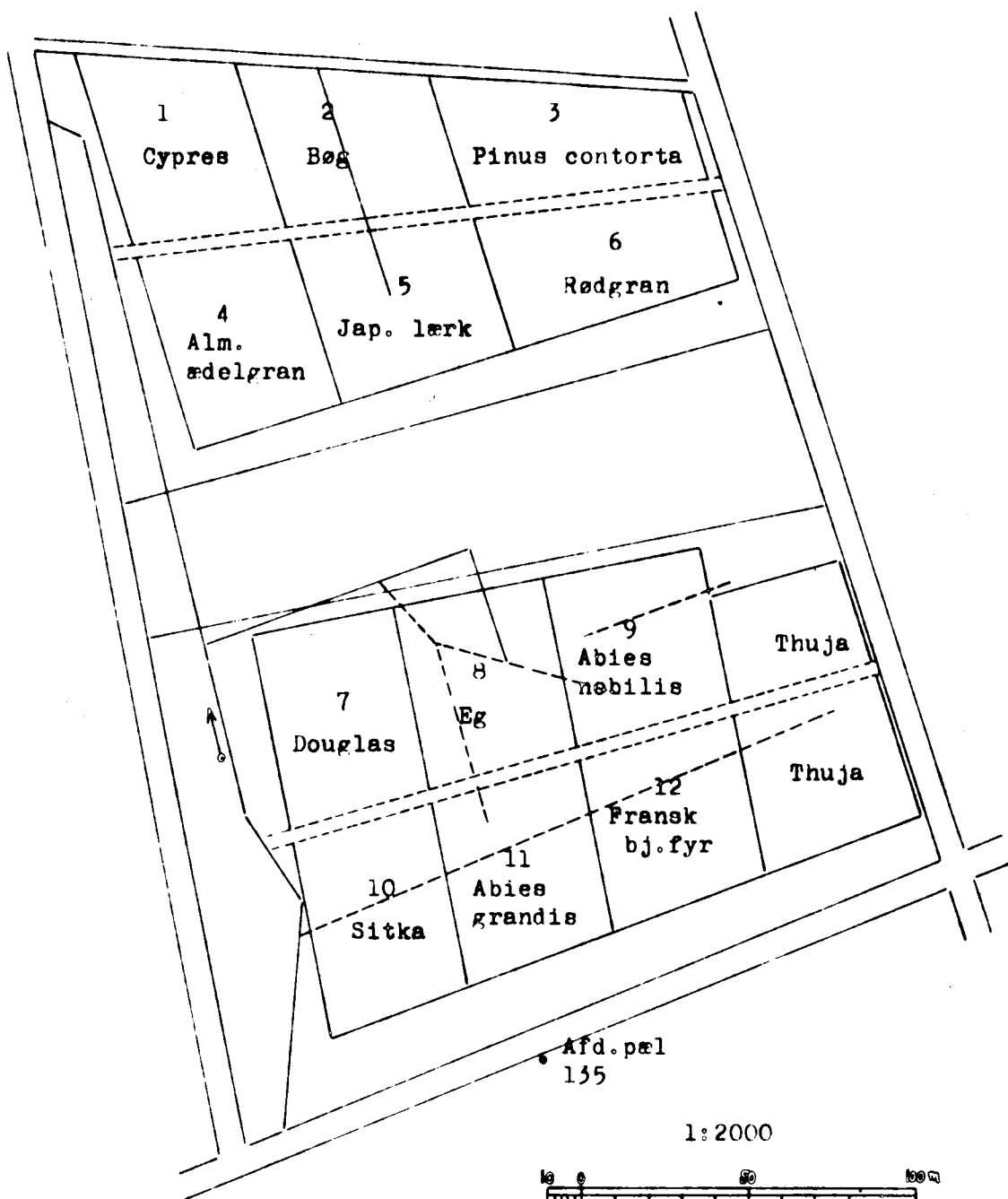
Forsøgsvæsenet udbeder sig oplysninger om de iværksatte arbejders art, på hvilken måde de er udført, hvad de har kostet, og hvilke parceller de har berørt.

Skemaer til brug for disse oplysninger, der indtil videre tilsendes forsøgsvæsenet én gang årligt, er tidligere udsendt og vil fortsat kunne rekvireres.

Vedrørende anlæg af træartsforsøg (forsøg nr. 1006), Holsteinborg skovdistrikt, 1964/65.

Træart	Parcel nr.	Areal ha	Plantet dato	Vejrlig ved plantning	Plantealder	Antal planter	Planterne lev. fra	Planteafgang %
Alm. ædelgran	4	0.258	28-30/4	Sol, jævn vind, tørt	2/2	1440	Egelund 197	0
Abies grandis	11	0.242	4-5/5	Overskyet, svag vind, regn og tåge	1/2	1435	Danplanex	21.3
Abies nobilis	9	0.234	28-30/4	Sol, jævn vind, tørt	2/2	1370	Egelund 199	26.6
Japansk lærk	5	0.252	28-30/4	do	2/1	1380	Danplanex	3.0
Rødgran	6	0.240	1-3/5	Sol, svag til kraftig vind, tørt	2/2	1505	Egelund 157	0.4
Sitkagran	10	0.243	1-4/5	do	2/2	1375	Egelund 146	2.8
Pinus contorta	3	0.241	1-3/5	do	2/0	1460	Egelund 213	9.4
Fransk bjergfyr	12	0.237	1-4/5	do	2/0	1355	Egelund 212	0
Douglas	7	0.244	28-30/4	Sol, jævn vind, tørt	2/1	1450	Egelund 174	9.4
Cypres	1	0.255	28-30/4	do	2/2	1495	Krogerup	14.4
Eg	8	0.248	5-7/5	Overskyet, svag vind, regn og tåge	2/0	2750	Egelund 152	0.9
Bøg	2	0.252	1-5/5	1-4: sol, svag vind, tørt 4-5: overskyet, svag vind, regn og tåge	3/1	2820	Egelund 169	2.7

Nord

Afd. pæl
135

1:2000

Forsøg nr. 1006

HOLSTEINBORG SKOVDISTRIKT
Ludvigskov (VII) afd. 33

